

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

02.05.1972 tarih ve 1586 sayılı “Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanun’un” yürürlükten kaldırılmasına ilişkin kanun teklifi ile gerekçesi ekte sunulmuştur. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Önder AKSAKAL
DSP Genel Başkanı
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 22-5-2026	Esas No: 2/3704

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
21 Mayıs 2026
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
21 Mayıs 2026
No: 1865146

GENEL GEREKÇE

Türkiye çok partili yaşama geçtikten sonra demokrasinin hazzını yaşarken, zaman zaman senaryosu ülke dışında emperyalistler tarafından hazırlanan ve gerçekleştirilen darbeler nedeniyle hüznü dönemler de yaşanmıştır.

Türkiye’de açık ya da üstü örtülü ne kadar darbe veya darbe girişimi varsa, hepsi küresel emperyalist güçlerce tezgahlanmış ve onların yerli işbirlikçileri eliyle ve tanımı "**Bizim Çocuklar**" denilerek gerçekleştirilmiştir.

Türkiye’de 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980, 15 Temmuz 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen darbe veya darbe girişimlerinin hepsinin arkasında ABD emperyalizmi ve onun yerli taşeron işbirlikçi maşaları vardır.

Türkiye’de gerçekleştirilen darbe ve darbe girişimleri ile Başbakanlarımızın, Bakanlarımızın, henüz 18 yaşını doldurmamış gençlerimizin idam sehplarında yaşamlarına son verilmiştir.

Bugün Türk Demokrasininin ve toplumsal gelişmenin geldiği nokta ile **Türk Ceza Kanunundan çıkarılan idam cezasının** artık olmadığı göz önüne alındığında, geçmişte doğal mahkemelerde yargılanmadan, Sıkıyönetim Mahkemeleri tarafından o günün yasalarına aykırı şekilde verilen haksız, hukuksuz kararlar ile idam edilenleri geri getirmek mümkün değildir.

Türkiye’de yaşanan 12 Mart 1971 muhtırası ile ülkenin bir çok yerinde ilan edilen sıkıyönetim ortamında emperyalist ABD’nin 6. Filosuna “go home” diyerek protesto eden ve Atatürk’ün “**Tam Bağımsız Türkiye**” hedefinin gerçekleşmesi için üniversite öğrencileri içerisinde liderlik yapan ve hiçbir cana kıymayan halkın üç fidan olarak andığı Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan’ın Ankara 1 No’lu Sıkıyönetim Mahkemelerinin verdiği idam kararı sonrası ve Türkiye Büyük Millet Meclisi’nce onaylanan 02.05.1972 tarih ve 1586 sayılı “Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanun’un” yürürlükten kaldırılarak iade-i itibar zamanının geldiği açıktır.

Bugünlerde TBMM’de kurulan Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu ve komisyon çalışmaları ile yazılan rapor sürecinde PKK terör örgütü elebaşı, yaklaşık 40.000 insanımızın katledilmesinden sorumlu Abdullah Öcalan’ın affı ve statüsü tartışılırken, bu ve benzeri konularda yasal düzenleme çalışmaları yapılırken, idam edildikleri dönemdeki yasalar çerçevesinde bile idam cezasını gerektiren bir fiilleri olmayan üç fidanın Yasayla itibarlarının iadeleri, o gün idam kararını onaylayan TBMM için bir görev haline gelmiştir.

Bu kanun teklifi ile Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Aslan haklarında verilen idam cezası kararını içeren kanunun kaldırılmasıyla, Türk toplumunda derin yara ve hüzne yol açan, geçmişte yapılan bir hatadan dönülmesi ve toplumsal barışa katkı sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 02.05.1972 tarih ve 1586 sayılı “Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanun’un” toplumda oluşturduğu tahribat ve toplumsal barışa yapacağı düşünülen katkı amacıyla verdikleri onurlu mücadelenin göz önüne alınarak yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

02.05.1972 TARİH ve 1586 SAYILI “DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ASLAN ve HÜSEYİN İNAN’IN ÖLÜM CEZALARININ YERİNE GETİRİLMESİNE DAİR KANUN’UN” YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 02.05.1972 tarih ve 1586 sayılı “Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ın Ölüm Cezalarının Yerine Getirilmesine Dair Kanun” yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.